

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 386/09-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. decembra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti Z., s. r. o., B., zastúpenej advokátom JUDr. F. N., B., vo veci namietaného porušenia čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky, § 1 ods. 1 ústavného zákona č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd ako ústavný zákon Federálneho zhromaždenia Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Trenčín č. k. 61 Er 1558/2008-32 z 23. januára 2009 a uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 4 CoE 57/2009-47 z 30. júna 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti Z., s. r. o., o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. novembra 2009 doručená sťažnosť spoločnosti Z., s. r. o., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. F. N., B., vo veci namietaného porušenia čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 4 ústavy, § 1 ods. 1 ústavného zákona č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd ako ústavný zákon Federálneho zhromaždenia Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky (ďalej len „ústavný zákon“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) č. k. 61 Er 1558/2008-32 z 23. januára 2009 a uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) č. k. 4 CoE 57/2009-47 z 30. júna 2009.

V sťažnosti sťažovateľka takto argumentovala:

«K porušeniu základných práv a slobôd došlo v konaní pred OS TN sp. zn. 61 Er/1558/2008 a následne pred KS TN sp. zn. 4 CoE/57/2009 vedenom vo veci Sťažovateľa voči povinnému – D. R... o vymoženie 453,50 € s príslušenstvom titulom poistného na zákonom zdravotnom poistení. V predmetnom konaní OS TN Uznesením sp. zn. 61 Er/1558/2008-32... zo dňa 23. 01. 2009, právoplatným dňa 02. 09. 2009 (ďalej len „Uznesenie 1“) vyhlásil exekúciu za neprípustnú a exekučné konanie zastavil. Následne KS TN rozhodol Uznesením sp. zn. 4 CoE/57/2009-47... zo dňa 30. 06. 2009, právoplatným dňa 02. 09. 2009 (ďalej len „Uznesenie 2“) o odvolaní Sťažovateľa voči Uzneseniu 1. KS TN Uznesením 2 potvrdil Uznesenie 1, pričom Sťažovateľ má za to, že KS TN rozhodoval vo veci na základe skutočnosti, v ktorej mu zákon nezveroval preskúmvaciu právomoc správneho rozhodnutia, resp. danú skutočnosť bol za zákonom taxatívne stanovených podmienok oprávnený posudzovať iný orgán, v dôsledku čoho došlo porušeniu

zákona a základných práv a slobôd Sťažovateľa, najmä práva Sťažovateľa na spravodlivý súdny proces (ako základného predpokladu právnej istoty a zákonnosti v právnom štáte), ale aj porušeniu vlastníckeho práva ako základného súkromnoprávneho inštitútu.

OS TN a KS TN konali tiež v rozpore s ust. čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, keďže rozhodovali vo veci, v ktorej im toto oprávnenie právny poriadok nepriznával, resp. za taxatívne vymedzených zákonných podmienok zveroval túto rozhodovaciu právomoc inému orgánu. Uvedeným postupom porušil dôležité zásady právneho štátu, a to zásadu zákonnej limitácie právomoci orgánov štátnej moci, ako aj zásadu právnej istoty Sťažovateľa...

V prípade Sťažovateľa bol predmetným správnym rozhodnutím Platobný výmer č. 474/2005 zo dňa 24. 05. 2005 (ďalej len „Platobný výmer“), na ktorého preskúmanie zákonnosti by však boli za taxatívne vymedzených zákonných podmienok (napr. dodržanie zákonnej 2-mesačnej prekluzívnej lehoty) príslušné krajské sudy. Dovoľujeme si poukázať jednak na skutočnosť, že Povinný svoje právo domáhať sa súdneho preskúmania Platobného výmeru v zákonom stanovenej dvojmesačnej lehote nevyužil, ako aj na skutočnosť, že uvedená lehota je prekluzívna a jej márnym uplynutím toto právo Povinného zaniklo. OS TN ako prvostupňový exekučný súd a KS TN ako odvolací exekučný súd neboli oprávnení ex officio a navyše po uplynutí uvedenej prekluzívnej lehoty dodatočne preskúmať Rozhodnutia správneho orgánu – Platobného výmeru...

V dobe vydania Platobného výmeru bolo na majetok zdravotnej poisťovne vedené konkurzné konanie. V zmysle ust. § 14 ods. 1 písm. a) Zákona o konkurze tak dňom vyhlásenia konkurzu prešlo na správcu konkurznej podstaty oprávnenie nakladať s majetkom konkurznej podstaty, ako aj výkon práv a povinností, ktoré súviseli s nakladaním s majetkom konkurznej podstaty. Počas trvania konkurzu sa na činnosť a právny stav úpadcu prioritne aplikoval Zákon o konkurze, ako jednoznačne vyplýva aj z vyššie citovaného ust. § 66e ods. 2 Zákona o konkurze. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností a priamej aplikácie ust. § 14 ods. 1 písm. a) Zákona o konkurze bol správca konkurznej podstaty zdravotnej poisťovne oprávnený vydať Platobný výmer. Platobný výmer predstavuje exekučný titul v zmysle ust. § 41 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v neskoršom znení (ďalej len „Exekučný poriadok“)...

Pohľadávka z titulu Platobného výmeru bola postúpená na Sťažovateľa a keďže Povinný dobrovoľne nespĺnil povinnosť uloženú Platobným výmerom, Sťažovateľ inicioval na Okresnom súde Trenčín exekučné konanie sp. zn. 61 Er/1558/2008, predmetom ktorého bolo vymożenie predpísaného dlžného poistného. V predmetnom exekučnom konaní OS TN a následne KS TN ako exekučné súdy po vyše štyroch rokoch od právoplatnosti Platobného výmeru ex offo zastavili exekúciu z dôvodu jeho údajnej nulity... OS TN a KS TN konali v priamom rozpore s právnym poriadkom a nad rámec zákonom zverených kompetencií.

Samotné vyhlásenie nulity správneho rozhodnutia by však z pohľadu hmotnoprávných účinkov danej absolútnej neplatnosti správneho rozhodnutia nebolo postačujúce a bolo by potrebné vydanie zrušujúceho rozhodnutia, právoplatnosťou ktorého by boli účinky Platobného výmeru zrušené ex tunc. Do vydania takéhoto rozhodnutia je však Platobný výmer považovaný za verejnú listinu a platí prezumpcia jeho správnosti...

Uznesením 1 a následne Uznesením 2 tak prvostupňový OS TN ako aj odvolací KS TN zasiahli do ústavného vlastníckeho práva Sťažovateľa v zmysle čl. 20 ods. 1 Ústavy SR, keďže majetok nepochybne predstavujú aj pohľadávky. V slovenskom právnym poriadku síce absentuje legálna definícia majetku ako podstatného súkromnoprávneho inštitútu, avšak zo slovenskej, ako aj európskej judikatúry jednoznačne vyplýva, že pojem majetok zahrňuje hmotný, nehmotný majetok, ako aj práva spojené s týmto majetkom, ktorými sú napr. vecné bremená, nájomné práva, ale aj pohľadávky.

Prílohou tejto ústavnej sťažnosti je aj Uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1 S 11/2007-49... zo dňa 04. 10. 2007, právoplatné dňa 06. 11. 2007... V zmysle citovaného rozhodnutia, a dovoľujeme si zdôrazniť – že v tomto prípade vecne príslušného súdu v zmysle OSP, bol správca konkurznej podstaty oprávnený vydať Platobný výmer, ktorý bol posúdený ako platný právny akt. Opačné rozhodnutie, ku ktorému dospeli exekučné súdy (mimo svojej vecnej pôsobnosti, keďže neboli oprávnené na preskúmavanie oprávnenia správcu konkurznej podstaty vydávať platobné výmery, toto oprávnenie prináležalo výlučne krajským súdom v rámci výkonu správneho súdnictva) predstavovalo zásah do právnej istoty Sťažovateľa...

Prioritne by sme si dovolili poukázať na skutočnosť, že samotný Ústavný súd SR v Náleze sp. zn. I. ÚS 415/08-19 zo dňa 10. 12. 2008 uvádza v súvislosti s údajnou neexistenciou oprávnenia správcu konkurznej podstaty zdravotnej poisťovne vydať platobné

výmery ako exekučné tituly voči Povinnému skutočnosť, že „absenciu takéhoto oprávnenia prináležalo skúmať jedine na základe opravného prostriedku smerujúceho voči tomuto rozhodnutiu príslušným odvolacím orgánom a nie okresnému súdu v posudzovanom exekučnom konaní“...

Prioritnou problematikou v našom prípade je, či zákony alebo Ústava SR umožňovali OS TN a následne KS TN ako exekučným súdom rozhodovať o zastavení exekúcie na základe posúdenia oprávnenia správcu konkurznej podstaty vydať Platobný výmer a vyhlásiť ho za nulitný vyše štyri roky po právoplatnosti a vykonateľnosti Platobného výmeru, a navyše po uplynutí zákonnej prekluzívnej lehoty na preskúmanie zákonnosti správneho rozhodnutia v rámci správneho súdnictva...

OS TN a KS TN v našom prípade rozšírili svoju rozhodovaciu právomoc nad rámec kompetencií, ktoré im zveroval zákon, čím konali v rozpore s ústavným princípom právneho štátu a v priamom dôsledku s konaním súdov došlo k porušeniu práv Sťažovateľa na spravodlivý súdny proces, práva na súdnu a inú právnu ochranu, ako aj jeho vlastníckeho práva...

Sťažovateľ považuje Uznesenie 1 a Uznesenie 2 za arbitrárne... Sťažovateľ má navyše za to, že súdy sa náležite nevysporiadali s príslušnými zákonnými ustanoveniami, ani so skutočnosťami, zohľadnenie ktorých bolo nevyhnutné pre právne posúdenie veci (napriek tomu, že Sťažovateľ na tieto skutočnosti v súvislosti s absenciou danej preskúmvacej právomoci súdov počas predmetného exekučného konania upozornil) a rozhodli na základe nepodloženej právnej konštrukcie, ktorú navyše nedostatočne odôvodnili.»

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd prijal jej sťažnosť na ďalšie konanie a aby v náleze vyslovil:

„1. Uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4 CoE/57/2009-47, IČS: 3108216837 zo dňa 30. 06. 2009 v spojení s Uznesením Okresného súdu Trenčín sp. zn. 61 Er/1558/2008-32 zo dňa 23. 01. 2009 došlo k porušeniu práva Sťažovateľa na súdnu a inú ochranu, k porušeniu práva Sťažovateľa na spravodlivý súdny proces, ako aj k porušeniu vlastníckeho práva Sťažovateľa garantovaných čl. 2 ods. 2, čl. 20 ods. 1, čl. 46

ods. 1 a ods. 4 Ústavy SR, ust. § 1 ods. 1, ust. čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a ust. čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ľudských právach.

2. Uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4 CoE/57/2009-47, IČS: 3108216837 zo dňa 30. 06. 2009 v spojení s uznesením Okresného súdu Trenčín sp. zn. 61 Er/1558/2008-32 zo dňa 23. 01. 2009 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

3. Ústavný súd SR priznáva Sťažovateľovi náhradu trov konania titulom trov právneho zastúpenia Sťažovateľa v zmysle ust. § 31a Zákona o Ústavnom súde. Krajský súd v Trenčíne a Okresný súd Trenčín sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť trovy právneho zastúpenia Sťažovateľa.“

Okrem toho sťažovateľka žiadala o anonymizáciu svojich údajov v publikovaných rozhodnutiach ústavného súdu v danej veci.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom,

neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Pri prerokovaní časti sťažnosti, ktorou sťažovateľka namietala porušenie čl. 2 ods. 2 ústavy, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 4 ústavy, § 1 ods. 1 ústavného zákona, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu č. k. 61 Er 1558/2008-32 z 23. januára 2009, ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy. Toto ustanovenie limituje hranice právomoci ústavného súdu a všeobecných súdov rozhodujúcich v občianskoprávných a trestnoprávných veciach, a to tým spôsobom, že ochrany základného práva a slobody sa na ústavnom súde možno domáhať v prípade, ak takúto ochranu nemôžu poskytnúť všeobecné súdy.

Vo vzťahu k rozhodnutiu okresného súdu ako súdu prvého stupňa sťažovateľka využila ústavnú a zákonnú možnosť a obrátila sa na krajský súd, ktorý na základe opravného prostriedku vo veci konal a rozhodol. Právo odvolacieho súdu preskúmať na základe podaného odvolania uznesenie okresného súdu, a poskytnúť tak ochranu sťažovateľkiným právam vylučuje právomoc ústavného súdu bezprostredne preskúmať prvostupňové rozhodnutie všeobecného súdu v sťažovateľkinej veci.

Vzhľadom na uvedené bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie (obdobne napr. IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, III. ÚS 208/08).

Vo zvyšnej časti sťažnosti sťažovateľka namietala porušenie čl. 2 ods. 2 ústavy, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 4 ústavy, § 1 ods. 1 ústavného zákona, základného práva

na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu č. k. 4 CoE 57/2009-47 z 30. júna 2009.

Podstatou námietok sťažovateľky v tejto časti sťažnosti bolo tvrdenie o porušení označených práv uznesením krajského súdu z dôvodu, že krajský súd ako súd odvolací v rámci exekučného konania sa stotožnil s prvostupňovým rozhodnutím, ktorým bola exekúcia vyhlásená za neprípustnú a následne bola zastavená, a to z dôvodu zistenia nulity exekučného titulu, na čo podľa jej názoru však nemal právomoc, a to vzhľadom na povahu a charakter konania, v ktorom tak učinil. Okrem toho sťažovateľka tvrdila, že krajský súd toto svoje rozhodnutie náležite nezdôvodnil.

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa odseku 4 tohto ustanovenia podmienky a podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane ustanoví zákon.

Podľa § 1 ods. 1 ústavného zákona ústavné zákony, iné zákony a ďalšie právne predpisy, ich výklad a používanie musí byť v súlade s Listinou základných práv a slobôd.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom

zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh ústavný súd zistil, že 15. augusta 2008 okresný súd vydal poverenie na vykonanie exekúcie č. 5309*054876 pre súdneho exekútora JUDr. V. K., Exekútorský úrad N. (ďalej len „súdny exekútor“). Predmetom exekučného konania bol vymáhaný nárok v sume 453,50 € s príslušenstvom a exekučným titulom v danej veci bol platobný výmer č. 474/2005 z 24. mája 2005 vydaný správcom konkurznej podstaty P. v konkurze (ďalej len „úpadca“).

V procesnom postavení povinného v danom prípade vystupoval D. R., T. (ďalej len „povinný“), a oprávneným bola sťažovateľka, ktorá pohľadávku vymáhanú v rámci exekučného konania mala nadobudnúť na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo 7. júla 2005 uzatvorenej medzi správcom konkurznej podstaty úpadcu ako postupcom a ňou ako postupníkom.

Okresný súd uznesením č. k. 61 Er 1558/2008-32 z 23. januára 2009 exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju. Svoje rozhodnutie odôvodnil takto:

„Podľa výpisu z obchodného registra už v súčasnosti zaniknutej poisťovne P. bolo rozhodnutím Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky zo dňa 1. 7. 1999, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 17. 7. 1999, číslo 3215/1999-A, tomuto subjektu zrušené povolenie na zriadenie zdravotnej poisťovne v zmysle zák. č. 273/1994 Z. z. v znení neskorších predpisov. Podľa § 34 ods. 4 zák. č. 273/1994 Z. z. v znení účinnom v čase vydania rozhodnutia o zrušení povolenia na zriadenie rezortnej poisťovne táto poisťovňa vstúpila do likvidácie... Vzhľadom na uvedené je logické, že zrušená poisťovňa a neskôr ani správca konkurznej podstaty nemali žiadne oprávnenie vyrubovať zdravotné poisťné v správnom konaní a takýmto spôsobom vykonávať právomoc verejného orgánu, ktorá bola zo zákona zverená len poisťovniam s platným povolením na vykonávanie zdravotníckej starostlivosti. Na tom nemohol nič zmeniť ani nový právny stav, ktorý nastal po vyhlásení konkurzu...“

Právomoc vyrubovať zdravotné poistenie nie je možné odvodzovať ani zo zák. č. 328/1991 Zb., ktorý ako predpis súkromného práva nemohol založiť úpadcovi a správcovi konkurznej podstaty právo vydávať individuálne správne akty, ktorými platobné výmery vyrubujúce poistné na zdravotné poistenie bezpochyby sú. Uvedenému záveru neodporuje ani skutočnosť, že v zmysle ust. § 14 ods. 1 písm. a) zák. č. 328/1991 Zb. na správcu konkurznej podstaty prešlo oprávnenie nakladať s majetkom podstaty. Nakladanie s majetkom podstaty v kontexte zákona o konkurze a vyrovnaní nezahŕňa právo autoritatívnymi rozhodnutiami zakladať práva a povinnosti iným subjektom, ktoré právo patrí len orgánom verejnej moci. To, že vtedy platný zák. č. 328/1991 Zb. nepredpokladal, že by správca konkurznej podstaty, resp. úpadca bol orgánom, ktorý vedie správne konanie, je zrejmé aj z dikcie ust. § 14 ods. 1 písm. c), podľa ktorého súdne a iné konania podľa osobitného predpisu, ktoré sa týkajú majetku patriaceho do podstaty, alebo konania o nárokoch, ktoré majú byť uspokojené z tohto majetku, možno začať na návrh správcu alebo podaním návrhu proti správcovi.

Rovnako je potrebné uviesť, že v čase vydania platobného výmeru bol zák. č. 273/1994 Z. z. (na ktorý sa poisťovňa odvoláva) zrušený, keď od 1. 1. 2005 upravovali oblasť zdravotného poistenia zákony č. 580/2004 Z. z. a č. 581/2004 Z. z. V zmysle týchto zákonov poisťovne stratili právomoc predpisovať poistné a orgánom oprávneným vydávať platobné výmery sa stal podľa § 18 ods. 1 písm. a) bodu 3 zák. č. 581/2004 Z. z. Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. Zák. č. 581/2004 Z. z. v ust. § 81 síce upravuje situácie, kedy zdravotné poisťovne aj po účinnosti týchto zákonov dokončia už začaté správne konania, avšak z dikcie tohto zákonného ustanovenia jednoznačne vyplýva, že sa týka len zdravotných poisťovní, ktoré majú povolenie na vykonávanie zdravotného poistenia a ktoré teda mali v tomto čase povinnosť transformovať sa na akciové spoločnosti.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti má súd za to, že sú tu dôvody, pre ktoré je exekúcia neprípustná. Exekučný titul, na základe ktorého bola doposiaľ vykonávaná exekúcia, bol vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti vydaný v rozpore so zákonom a osobou, ktorá na takéto konanie nebola oprávnená. Súd dospel k záveru, že predložený exekučný titul je ničotným aktom, ktorý nemá žiadnu právnu silu a exekúciu zastavil.“

Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením č. k. 4 CoE 57/2009-47 z 30. júna 2009 tak, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol obsah napadnutého uznesenia okresného súdu a námietky sťažovateľky obsiahnuté v odvolaní, ktorých podstatou bolo tvrdenie, že správca konkurznej podstaty úpadcu bol oprávnený vydať platobné výmery ako právne akty spôsobilé spolu s návrhom na vykonanie exekúcie vyvolať účinky exekučného konania. V tejto súvislosti sa sťažovateľka odvolávala na príslušné ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov. Ako vyplynulo z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu, povinný sa k odvolaniu sťažovateľky nevyjadril.

V relevantnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia krajský súd okrem iného konštatoval:

„Vzhľadom na odvolacie námietky oprávneného sa odvolací súd zaoberal v prvom rade otázkou, či vydané rozhodnutie je podľa Exekučného poriadku titulom pre vykonanie exekúcie.

Z obsahu spisu sp. zn. 61 Er/1558/2008 vyplýva, že v danej veci exekučným titulom je platobný výmer č. 474/200 zo dňa 24. 5. 2005 vydaný JUDr. T. K., správcom konkurznej podstaty úpadcu P. v konkurze, ... ktorým bola povinnému uložená povinnosť zaplatiť dlžné poistné v čiastke 13.662,- Sk a poplatok z omeškania... Platobný výmer sa stal právoplatný dňom 8. 6. 2005 a vykonateľný dňa 20. 6. 2005. Okresný súd v Trenčíne dňa 15. 8. 2008 v zmysle § 45 ods. 1 Exekučného poriadku poveril vykonaním exekúcie, na základe uvedeného platobného výmeru, súdneho exekútora JUDr. V. K., N. Súdny exekútor vydal dňa 26. 8. 2008 pod sp. zn. EX 803/2008 upovedomenie o začatí exekúcie proti povinnému D. R. Povinný proti upovedomeniu podal námietky, v ktorých namietal premlčanie pohľadávky oprávneného a ďalej tú okolnosť, že exekučný titul mu nebol doručený a o jeho existencii sa dozvedel až po doručení súdnym exekútorom. Okresný súd Trenčín ako exekučný súd rozhodol napadnutým uznesením tak, že exekúciu vyhlásil za neprípustnú a exekúciu zastavil z dôvodu, že oprávneným predložený platobný výmer ako exekučný titul

je ničotným právnym aktom, nakoľko bol vydaný správcom konkurznej podstaty, ktorý nemal oprávnenie na vydanie tohto platobného výmeru.

Z výpisu z obchodného registra už v súčasnosti zaniknutej poisťovne P. vyplýva, že tento subjekt sa dostal do likvidácie zo zákona (§ 34 ods. 4 zák. č. 273/1994 Z. z.) a rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 20. 4. 2001, č. k. 7 K/70/2001-30 bol podľa zák. č. 328/1991 Zb. vyhlásený na majetok poisťovne konkurz. Správca konkurznej podstaty v priebehu konkurzného konania vydal dňa 24. 5. 2005 platobný výmer. Dňa 7. 7. 2005 bola pohľadávka vyplývajúca z platobného výmeru postúpená na základe zmluvy o postúpení pohľadávok na oprávneného.

Predpokladom exekúcie je existencia rozhodnutia. O aké rozhodnutie sa má jednať podrobnejšie upravuje § 41 Exekučného poriadku. Exekučným titulom je vykonateľné rozhodnutie súdu, ak priznáva právo, zaväzuje k povinnosti alebo postihuje majetok. Okrem iného je možné exekúciu vykonať aj na základe vykonateľných rozhodnutí orgánov verejnej správy v zmysle § 41 ods. 2 písm. f) Exekučného poriadku.

Ako vyplýva z vyššie uvedeného, platobný výmer, ktorý má byť v posudzovanej veci exekučným titulom, bol vydaný správcom konkurznej podstaty úpadcu. Preto je rozhodujúce vyriešiť otázku, či platobné výmery vydané správcom konkurznej podstaty sú exekučnými titulmi, pričom túto otázku je potrebné posudzovať v závislosti od postavenia správcu konkurznej podstaty.

Správca konkurznej podstaty má pri správe majetku úpadcu oprávnenie nakladať s majetkom podstaty. Z ustanovení zák. č. 328/1991 Zb. však nevyplýva oprávnenie vydávať individuálne akty orgánu verejnej moci (správy). Postavenie orgánu verejnej správy by mohlo byť správcovi konkurznej podstaty dané len právnou úpravou. Pokiaľ takúto právnou úpravu právny poriadok neobsahuje, správca majetku konkurznej podstaty nie je oprávnený vydávať individuálne právne akty, ktoré sú exekučným titulom v zmysle § 41 Exekučného poriadku.

Z toho potom následne vyplýva, že pokiaľ rozhodnutie, ktoré je exekučným titulom vydal nepríslušný orgán ide o právny akt nulitný, pri ktorom sa pre účely exekučného konania neuplatňuje princíp jeho správnosti, ale naopak, má to za následok, že takéto rozhodnutie nie je možné vykonávať. Nie je totiž aktom štátnej správy, resp. verejnej moci. Nulitný akt nikoho nezaväzuje a hľadá sa na neho akoby neexistoval. Preto je treba

aj na vydanie platobného výmeru správcom konkurznej podstaty v danej veci hľadiet ako na nulitný akt. Toho dôsledkom je, že v preskúmvanej veci absentuje exekučný titul pre vykonanie exekúcie. So zreteľom na vyššie uvedené vyplýva, že exekúcia je neprípustná, pretože exekučný titul je nulitným právnym aktom.

Odvolaací súd z týchto dôvodov dospel k záveru, že správny bol postup súdu prvého stupňa, ktorý exekučné konanie zastavil z dôvodu, že daný platobný výmer je nulitným právnym aktom a preto exekúcia nemala byť ani nariadená.“

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť je absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 299/07).

Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nemá zásadne oprávnenie preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96, III. ÚS 151/05). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy (I. ÚS 13/01, I. ÚS 120/04).

Z uvedeného vychádzal ústavný súd aj v rámci ústavnej kontroly, ktorej bolo podrobené napadnuté uznesenie krajského súdu, a to z hľadiska námietok nastolených sťažovateľkou. Ústavný súd teda považoval za významné vyriešiť zásadný problém sťažovateľky, a teda či krajský súd v rámci exekučného konania, keď rozhodoval o odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu, ktorým bola exekúcia vyhlásená za neprípustnú a následne bola zastavená, mal právomoc skúmať prípustnosť exekúcie z hľadiska relevantnosti exekučného titulu. Inými slovami, či krajský súd v rámci svojho rozhodovania neprekročil svoju právomoc patriacu síce všeobecným súdom, ale danú im v rámci odlišného konania, na ktoré sa vzťahujú príslušné ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku pojednávajúce o správnom súdnictve.

V tejto súvislosti ústavný súd upriamuje svoju pozornosť na § 58 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“), z ktorého vyplýva, že exekúciu možno zastaviť na návrh alebo aj bez návrhu. Pri druhej zákonnej možnosti sa nepochybne natíska otázka, za akých okolností a kedy môže všeobecný súd exekúciu zastaviť. Zatiaľ čo dôvody, na základe ktorých všeobecný súd obligatórne zastaví exekúciu (§ 57 ods. 1 Exekučného poriadku) alebo na základe ktorých fakultatívne pristúpi k takémuto rozhodnutiu (§ 57 ods. 2 Exekučného poriadku), podrobne popisuje zákon, teda Exekučný poriadok, stanovenie okamihu, kedy tak má alebo môže urobiť, nie je explicitne daný. Z uvedeného je potrebné vyvodit' záver, že všeobecný súd rozhodne o zastavení exekúcie kedykoľvek v priebehu konania, len čo zistí, že sú dané dôvody na ukončenie núteného vymáhania pohľadávky. To znamená, že všeobecný súd je povinný v priebehu celého exekučného konania ex offo skúmať, či sú splnené všetky predpoklady na vedenie takéhoto konania. Jedným z týchto predpokladov je aj relevantný exekučný titul. Bez jeho existencie nie je možné exekúciu vykonať. Ak teda krajský súd dospel k záveru, že neexistuje relevantné rozhodnutie v zmysle § 41 Exekučného poriadku, ktoré by bolo spôsobilé byť exekučným titulom, správne rozhodol, ak sa stotožnil so závermi okresného súdu o neprípustnosti exekúcie a zastavení exekučného konania.

Sťažovateľka namietala aj arbitrárnosť a neudržateľnosť odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu. Podľa názoru ústavného súdu však krajský súd dostatočne sťažovateľke ozrejmil okolnosti, ktoré boli podkladom na záver o tom, že exekúciu nie je možné ďalej vykonať a že exekúcia sa na základe platobného výmeru č. 474/2005 z 24. mája 2005 vôbec nemala začať. V tejto súvislosti krajský súd poukázal na to, že v zmysle § 41 ods. 2 písm. f) Exekučného poriadku možno exekúciu vykonať aj na podklade vykonateľných rozhodnutí orgánov verejnej správy. Podľa jeho názoru však takýmito rozhodnutiami nemohli byť rozhodnutia správcu konkurznej podstaty úpadcu. Odvolací súd konštatoval, že zo žiadnych ustanovení zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní účinného do 31. decembra 2005 *expressis verbis* nevyplývalo pre správcu konkurznej podstaty oprávnenie vydávať individuálne právne akty orgánu verejnej správy. Na základe toho krajský súd uzavrel, že platobný výmer vydaný správcom konkurznej podstaty úpadcu nemohol byť exekučným titulom, na základe ktorého by bolo možné vykonať exekúciu. Aj keď krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia priamo nevyslovil, že pri prezentácii prijatých záverov sa riadil právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) vysloveným v inej právnej veci vedenej pod sp. zn. 3 M Cdo 20/2008, konkrétne v uznesení z 22. apríla 2009, z obsahu odôvodnenia namietaného rozhodnutia krajského súdu však jednoznačne vyplýva, že daný názor najvyššieho súdu si osvojil.

V nadväznosti na uvedené, a to pokiaľ ide o námietky sťažovateľky, že v obdobných veciach iných účastníkov konania rozhodol ten-ktorý všeobecný súd spôsobom, s ktorým sa sťažovateľka stotožnila, a že naopak, v jej veci rozhodli súdy odlišne, ústavný súd konštatuje, že nie je úlohou ústavného súdu zjednocovať rozhodovacie prax všeobecných súdov, lebo zjednocovanie rozhodovacej praxe je vecou odvolacích súdov, resp. najvyššieho súdu (I. ÚS 199/07, I. ÚS 235/07).

Ústavný súd považuje za významné reagovať aj na argument sťažovateľky týkajúci sa odkazu na judikatúru ústavného súdu, konkrétne na uznesenie č. k. I. ÚS 415/08-19 z 10. decembra 2008, ktoré sťažovateľka v sťažnosti nesprávne pomenovala ako nález. V tejto súvislosti však ústavný súd poznamenáva, že v označenom prípade išlo o odlišnú

právnú situáciu, keď námietky v ústavnej sťažnosti predostrel účastník konania, ktorý v rámci exekučného konania zastával pozíciu povinného. Z toho potom vyplývali aj jeho odlišné možnosti brániť svoje práva, ktoré, ako ústavný súd konštatoval, mohol využiť v rámci odvolacieho konania proti rozhodnutiu, ktoré bolo exekučným titulom. Keďže v tejto veci išlo o odlišné okolnosti prípadu, ústavný súd v danej veci nemohol prijať identické závery, pretože vychádzal z úplne opačného postavenia účastníkov konania (v danom prípade sťažovateľka oprávnená, v označenom prípade sťažovateľ povinný), od ktorých pri rovnakých situáciách nemožno spravodlivo očakávať využitie identických právnych a opravných prostriedkov na ochranu svojich práv, pretože ich realizácia s najväčšou pravdepodobnosťou nevyvolá priaznivé výsledky pre oboch zároveň.

S prihliadnutím na postavenie ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, na odôvodnenosť napadnutého rozhodnutia, ako aj s poukazom na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na to, že ústavný súd odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti tú časť sťažnosti, ktorou sťažovateľka namietala porušenie zásad spravodlivého procesu uznesením krajského súdu, totožný záver prijal aj vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, a to vychádzajúc z toho, že absencia porušenia ústavnoprávnych princípov vylučuje založenie sekundárnej zodpovednosti všeobecných súdov za porušenie základných práv sťažovateľky hmotnoprávneho charakteru, medzi ktoré nepochybne patrí aj základné právo garantujúce ochranu majetku (obdobne napr. III. ÚS 27/08).

Ústavný súd konštatuje, že čl. 2 ods. 2 a čl. 46 ods. 4 ústavy, ako aj § 1 ods. 1 ústavného zákona neobsahujú konkrétnu garanciu základného práva alebo slobody, a preto

vzhľadom na prijaté závery o absencii príčinnej súvislosti medzi napadnutým uznesením krajského súdu a namietaným porušením základných práv a slobôd sťažovateľky (hlavne z hľadiska dodržania zásad spravodlivého procesu) ústavný súd odmietol aj túto časť sťažnosti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Keďže ústavný súd sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľky z nej vyplývajúcimi.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. decembra 2009